

Залізничники його назвали «103 кілометр»

На території Любиковицької сільської ради серед чудової поліської природи сховалося маленьке село Білятичі. Загальна його площа становить 0,637 га, налічується 155 дворів, мешкають 395 жителів. Так склалося в його долі, що за декілька кілометрів прокладена залізнична колія, що сполучає населений пункт із Сарнами, іншими містами області й навіть братньої Білорусі. Зупинку нарекли «103 км». Сюди завітали, аби дізнатися про життя селян, їхні успіхи та невирішені проблеми.

Білятичі – село серед дюн

Поліська глибинка має свою неповторну історію. Досліджуючи межиріччя Горині та Случа (зокрема площу при їх злитті в нинішніх Сарненському й Дубровицькому районах), польський геолог А. Реман писав у 1886 році: «Цілий кут поміж ріками на північ від Люхчі й Тріскинь зайнятий дюнами, що покривають тут щонайменше 40 км² і піднялися високо над рівнем Случа й Горині. Значна частина їх не придатна до вжитку». Він «охрестив» цю місцевість «Поліською Сахарою». Загадковість дюн не розкрита й до цього часу. Науковці стверджують, що це морени, тобто залишки величезного льодовика, який у сиву давнину вперся в тодішній гірський хребет, що тягнувся від Прип'яті через Клесів-Рокитне-Соснове-Корець. Ось цей льодовик і залишив після себе такі величезні кучугури білого піску. Раніше вони були зовсім голими, як кажуть, лисими, та, завдяки турботі працівників держлісгоспу, ці дюни заліснені та є улюбленим місцем як селян, так і міських мешканців для збору грибів, ягід.

Часткову відповідь щодо назви села дає також старовинний переказ, що й нині побутує серед старожилів. Їхні предки поселилися тут, приваблені чудовою, широкою та повноводною Горинню, білою піщаною косою, дрімучими лісами, повними різноманітної дичини, а головне – подалі від поміщицької неволі. Село заснували серед великих пагорбів, укритих білим піском, колір якого й дав йому назву. Існує також версія, що населений пункт назвали так, бо розташований «біля течії річки». Повз село протікає швидка Горинь. Поблизу є також русло старої річки. У перших історичних документах Білятичі згадуються 1569 року в такому контексті: «Урочище «Подлядич» близь Білятичей», тобто село Білятичі, неподалік якого є урочище «Підлядич». Належали вони до села Кураш Любиковицької волості, що в п'яти верстах. Землями Білятич, Соломіївки, Кураша володів граф Генріх Котовський. Ось такі історичні дані зберігаються в Білятицькій ЗОШ I-II ступенів.

Осередок освіти й духовності

Коли під'їжджали до сільської школи, назустріч йшли дві дівчинки-першокласниці Яна та Вікторія Калюші. Маленькі голубоокі полісяночки були одягнені в національні українські костюми. Як розповіли, їх так щоденно відправляють мами до другої домівки. Та й самі дівчатка гордяться цим. Подумалось, тут є почерк і самого навчального закладу. У розмові з досвідченим директором Людмилою Марчук дізналися, що виховання дітей у дусі національних традицій, відродження минувшини - невід'ємна частина роботи педколективу. А ще злободенним питанням є прищеплення любові до України, патріотизм. Уроки мужності, заплановані на I півріччя, приурочені борцям за єдину, цілісну, суверенну державу.

- Колектив наш молодий, дружний, - каже Людмила Іванівна, - здатний забезпечувати високий рівень навчально-виховного процесу. Хоча жоден вчитель не має повного тижневого навантаження, але колеги з любов'ю, великим натхненням ставляться до своєї праці, бо це їхнє покликання. Наші вихованці беруть участь у конкурсах, предметних олімпіадах. Діти з великим бажанням відвідують гуртки: танцювальний (вчитель Неля Тимошицька) та «Чарівного пензлика» (Марина Гуранець) і мають значні досягнення. Залюбки займаються спортом, активні в усіх заходах, що проводять у рамках сільського культурно-дозвіллевого комплексу «Веселка». Уже традиційно чимало заходів

організуємо до державних і християнських свят. Єдиною проблемою є мала наповнюваність класів. Навчальний заклад готовий до опалювального сезону. Тому проблем із теплом не буде.

Молодість успіхам не завада

По сусідству зі школою розташовані сільський Будинок культури та фельдшерсько-акушерський пункт. Коли завітали до першого, саме в цей час молода завідувача Вікторія Камінська готувала робочі стенди. Працює дівчина лише один рік після закінчення Дубнівського коледжу культури й мистецтв, а ентузіазму та бажання зробити дозвілля односельців змістовним, хоч відбавляй. Говорить, що професію любить, обрала до душі, тому й продовжує навчатися заочно в Рівненському державному гуманітарному університеті. Грає на баяні, фортепіано, а ще поліська природа наділила чудовим голосом. Пісні в її виконанні, численні виступи мають незаперечний успіх.

- На нашому мальовничому Поліссі, - ділиться думками Вікторія, - проживають дуже талановиті діти, які з бажанням відвідують заклад культури, де діє гурток співочої поезії «Веселі нотки». Його відвідують щирі, допитливі Катерина Шевня, Софія Мірко, Інна Білотіл, Олена Шунькевич, Аня Жучка, Яна Калюш і ін. Крім занять у приміщенні, діти ходять на екскурсії до лісу, річки. І хоч би де з'являлись «Веселі нотки», чи то на сценах клубів, чи в школах сіл, всюди перші їх виступи викликають приємне здивування. Голоси дівчаток бринять, мов маленькі джерельця, незабутнім спогадом у серцях усіх людей.

За свою недовготривалу працю Вікторія організувала три дитячі гуртки. Неодноразово брала участь у фестивалях молоді «Мистецтво молодих» і «Барви життя», оглядах сільських культурно-дозвіллевих комплексів.

Через відсутність у школі актового залу всі заходи проводять у сільському закладі культури. Тут функціонують бібліотека, музейна кімната, де зібрані предмети старовини. Молодь може пограти в теніс, міні-футбол, відвідати вечори відпочинку.

Чисто, охайно, прибрано й у ФАПі. Тут теж хазяйнує молода медсестра Оксана Бунечко. Ще й п'яти місяців не пропрацювала, а вже досить кваліфіковано надає односельцям медичну допомогу. Розповіла, що закінчила Костопільський медичний коледж, де отримала хороші знання, свою роботу любить. За день на прийом до сільської медички приходять з десятків хворих. Усім треба дати раду, що вона з успіхом і робить. Є необхідні ліки, весь інструментарій стерилізує в машині «Витязь». На опалювальний сезон запаслися паливом. Правда, грубкове опалення, але воно надійніше за нинішнього складного економічного часу в державі.

Живе в селі ветеран

Повагою й авторитетом, народною любов'ю, турботою оточений у Білятичах ветеран Великої Вітчизняної війни Адам Теремок, якому вже за 90. Сімнадцятирічним юнаком Адам Дмитрович пішов на фронт, був розвідником. Усі бойові завдання виконував з честю, проявляючи мужність і героїзм. Коли форсували в Німеччині річку, ширина якої сягала 400 м, їх оточили німці. Тут отримав поранення осколком у ногу й живіт. Певний час лікувався.

Після війни багато років свого життя віддав відбудові народного господарства, довгий час трудився на залізниці. Й нині ветеран, як сам каже, ще у строю. Є частим гостей серед учнівської молоді, якій розповідає про буремні роки. Має бойові нагороди: медаль «За відвагу», «За славу» II ступеня, «За взяття Берліна» й ін.

Коли прощалися з ветераном, він виконав декілька фронткових і народних пісень. Тож нехай Бог дасть йому здоров'я, бути з нами ще не один рік і зустрічатися. Кажуть, що він на сільраду залишився лише один.

Через воєнні дії на сході України багато мешканців змушені переселитися. Декілька сімей проживають і в Білятичах. До батьків Адама й Ганни Івашиних приїхала дочка Олександра з чоловіком і двома доньками з м. Роженьки Луганської області. Важко

покидати обжиті місця, але родина має надію, що незабаром там буде мир, спокій, і швидко повернуться додому.

Михайло МАЛІАФЕЙ.